

DELTA TALENT PRIKKELT EXPERTS ZANDMOTORCONGRES

*Kort verslag van de kruisgesprekken
tussen studenten en experts
op het Zandmotorcongres op 31 maart 2014*

INTRODUCTIE

Op het Zandmotorcongres op 31 maart 2014 heeft Delta Talent (www.deltatalent.nl) in samenwerking met de organisatie van het congres ervoor gezorgd dat er speeddates tussen studenten en experts plaatsvonden. Voor studenten een leuke gelegenheid om op niet-alledaagse wijze in gesprek te gaan met experts uit het werkveld. Voor de experts was het een goede gelegenheid om in contact te komen met aankomende talenten. De nadruk bij deze gesprekken lag op de inhoud. Of dit verdere vervolgafspraken of zelfs toekomstige opdrachten oplevert, werd aan de experts zelf overgelaten.

Delta Talent heeft deze koppeling en kruisbestuiving tussen studenten en werkveld op basis van interesses en een voorbereidingssessie georganiseerd. Tijdens de voorbereiding werden de studenten gecoacht in het stellen van (prikkelende) vragen die een mening of argumentatie behoeven, in plaats van het simpelweg vragen naar harde feiten die overal gevonden kunnen worden (jaren, aantallen, bedragen).

In dit korte verslag staan opgedane inzichten en enkele representatieve uitspraken van de deelnemers over de georganiseerde gesprekken, impressies van zowel studenten als experts, en de eindconclusie van Delta Talent.

INZICHTEN

Ingedeeld naar onderwerp, niet naar individueel interview:

Natuur-Technische aspecten (zand, water, duinen, flora en fauna)

- De oostwaartse zandverplaatsing door de wind is tot nu toe veel minder dan verwacht. Maar er is wel duinaangroei aan de westkant van de dijk.
- Algen zijn van belang om het zand vast te houden
- De zoetwaterbel wordt breder en mogelijk ook hoger door aanleg van de Zandmotor en er is kans op verzilting van de zoetwaterbel.
- De recreatiedruk heeft niet veel invloed op de vegetatie, maar wel blijkt dat honden en jonge vogels niet samengaan.
- De 4x4 auto's van de onderzoeksteams rijden vaak over jonge embryonale duintjes die bestaan uit helmgras en biestarwegras.
- Tijdens het opspuiten van de Zandmotor zijn er geen specifieke maatregelen genomen ten behoeve van bescherming van de fauna. De meeste fauna zwemt wel weg van de zuigkop waar het zand mee opgezogen wordt. Er wordt momenteel wel onderzoek gedaan om faunavriendelijker te werk te gaan. Ook de zandputten worden natuurlijker achtergelaten.
- De zeehonden lieten zich het eerste (half)jaar veel zien om te rusten op de Zandmotor. Dit is minder geworden nadat de Zandmotor is opengesteld voor publiek. Daardoor zijn ze nu alleen nog 's ochtends vroeg te zien.
- Zeehonden komen nu ook minder rusten doordat de zee kant van de Zandmotor minder steil in zee is gaan lopen waardoor de zeehonden eerst een stuk moeten kruipen i.p.v. er in 1x in zee te kunnen glijden. De zeehonden zwemmen nog wel steeds voorbij maar rusten deels ook op andere plekken nu.
- Qua vogels is de diversiteit hetzelfde gebleven als voor de aanleg, maar de aantallen zijn sterk toegenomen.
- Uit onderzoek naar benthos (bodemdierpjes zoals wormen, pieren, schelpdieren), blijkt nu dat er al wel bodemleven op gang komt. Dat is positief want daarmee hebben de vogels behalve een rustplek ook een voederplek op de Zandmotor. De meeste monsters zijn alleen nog lang niet goed genoeg doorzocht om harde conclusies aan te verbinden.
- Een organisatie als het WNF heeft warme interesse in dit project omdat het zoet water als een van haar speerpunten heeft. Naast een project over waterinlaatpunten sluit de Zandmotor precies aan op dit thema.

Bij-effecten

- De Zandmotor kan invloed hebben op de waterspiegel. Wanneer ze niet goed wordt beheerd, zal vervuild grondwater richting de drinkwaterwinningslocaties stromen. Een wetering langs het primaire duin lost dit grotendeels op. Deze is ook toegepast in Kijkduin.
- Combinaties zoeken met recreatie heeft veel potentie.
- Een combinatie van een Zandmotor met getijdenenergieopwekking is een zeer interessante businesscase. Hiervoor is wel een harde constructie nodig.
- Een project als de Zandmotor is nog nooit eerder uitgevoerd en er zijn veel onzekerheden over waterstromingen en daarmee ook voor de zwemveiligheid.
- Organisaties als het WNF zien dit soort projecten graag gebeuren ondanks de plotselinge schade aan de natuur die het opspuiten veroorzaakt. Behalve vaker in Nederland, mogen dit soort concepten best de wereld over gaan.

Toepasbaarheid/ herbruikbaarheid van kennis

- De geschikte locatie om een Zandmotor aan te leggen is moeilijk te vinden. Er zijn veel belangen/doelen die meespelen bij de locatiekeuze.
- Elke situatie is anders. Er is nooit een standaard manier om een Zandmotor aan te leggen. Er zal altijd rekening gehouden moeten worden met de omgeving.
- Er is interesse uit de UK om daar aan de oostkust een Zandmotor te creëren. Het multifunctioneel maken van de nieuwe Zandmotor is daarbij essentieel. Kosteneffectiviteit en een verhoogde waterveiligheid die minder kosten, zijn hierbij uitgangspunten.
- In sommige situaties is er een mogelijkheid van “groen voor rood”: door het aanleggen van een windmolenpark (op zee of op een Zandmotor) kan de ruimte gecompenseerd worden met een nieuw te beheren stuk natuur. Op deze manier wordt de impact op biodiversiteit zo klein mogelijk gemaakt.
- Er moet worden uitgekeken, wanneer het gaat over export van het Zandmotor-idee naar het buitenland, dat men daar niet verwacht dat het alleen over landaanwinning gaat. Het gaat tenslotte om het stabiliseren van de kustlijn, maar dat is niet iedereen duidelijk en vergt dus goede communicatie.

“Blijf dit soort activiteiten vooral doen, het helpt echt om de afstand tussen professionals en studenten te verkleinen”.

IMPRESSIES

Studenten

- Grootste leerpunt voor mij was de voortgang van de Zandmotor, de zandverplaatsing richting oosten en de moeilijkheid van het vinden geschikte aanleg locaties.
- Mooi om te zien. Zo heb ik weer meer geleerd om uit verschillende invalshoeken naar cases te kijken.
- "Wat een hoop verschillende organisaties die met elkaar aan zo'n groot project werken".
- De combinatie tussen presentaties en de excursie op de Zandmotor zelf vond ik een verademing.

- Ik was zeer verrast over de mate van diversiteit binnen de bezoekers van het congres. Dit maakte het wat mij betreft ook interessanter doordat er vanuit heel veel perspectieven en verschillende belangen werd gekeken naar de verschillende vraagstukken.
- De presentaties waren interessant omdat er ook vanuit allerlei hoeken naar de Zandmotor werd gekeken: bestuurlijk, vanuit bedrijfsleven en vanuit het oogpunt van natuurbescherming. Hierdoor kreeg je een heel goed en completer beeld.
- De quote van Johan van der Gronden (directeur van het WNF) over de zinloosheid van het vechten tegen de natuur en dat het beter is om ermee samen te werken, heeft me echt aan het denken gezet.
- De interviews waren een geweldige kans om face-to-face met belangrijke mensen te spreken, een unieke gelegenheid! Het viel mij op hoe open iedereen was en hoe makkelijk het was om contacten te leggen.
- Ik deed toevallig een workshop samen met één van mijn docenten, het was geweldig om nu eens op gelijk niveau aan een case te werken; de docent-student relatie was volledig afwezig. De dag werd afgesloten met voor mij erg interessante gesprekken met experts van Rijkswaterstaat die werkzaam zijn binnen de afdeling waar ik stage ga lopen.
- Het was heel bijzonder om experts in het echt te ontmoeten en vragen te stellen over het vakgebied.
- Wat me opviel aan het congres is dat zowel de inhoud als de bezoekers veel lijkt op wat ik op school meemaak. Het was een bevestiging dat ik op de goede weg was met mijn opleiding, en dat gaf me nog meer motivatie en zelfvertrouwen.

- Door de voorbereiding van Delta Talent in Rotterdam kwam je beslagen ten ijs en wist je beter wat voor vragen je moest bedenken; ik denk dat dit zeker heeft geholpen.
- Hartelijk dank voor al uw werk en blijf dit soort dingen vooral doen, het helpt echt om de afstand tussen studenten en professionals te verkleinen!
- De interviews waren een zeer goede invulling voor de pauzes, zo kun je mensen uit het veld vragen stellen en makkelijker met ze in contact komen.

Experts

- Ik vond dat de student goede vragen stelde. Specifiek de vraag of 'sandy strategies' zoals Zandmotor kunnen worden gecombineerd met het opwekken van energie – dat is momenteel een concrete vraag voor een project in de UK. Mooi om te zien dat de student dit soort verbindingen weet te leggen.
- Leuk gesprek en goede vragen, jammer dat het wat kort was.
- Een erg leuk gesprek, de tijd was zelfs te kort, het was goed voorbereid en het was te waarderen dat de student erg geïnteresseerd was in het onderwerp en daarbij echt de diepgang zocht.

CONCLUSIE DELTA TALENT

Al met al was het een bijzonder leuke en leerzame dag. Voor de studenten bleek het behalve inhoudelijk leerzaam ook een leuke manier om met experts in contact te komen. Verder was het volgens de experts voor hen zelf een hele interessante ervaring, en zijn er enkele connecties gelegd voor mogelijke opdrachten.

Het is een activiteit die voor herhaling vatbaar is. Delta Talent houdt zich daarom aanbevolen voor organisatoren van soortgelijke evenementen. Wij kunnen op deze ervaring voortbouwen om een volgende editie nog succesvoller te maken en een nog diverser 'aanbod' aan studenten – voorbereid en wel – te mobiliseren.

